

**UCHWAŁA NR XXII/184/2017
RADY GMINY KOŁOBRZEG**

z dnia 10 lutego 2017 r.

w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2017

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016r., poz. 446, z zm.) oraz na podstawie art. 41 ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016r. poz. 487 ze zm) Rada Gminy w Kołobrzegu uchwała, co następuje:

§ 1.

Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Kołobrzeg na 2017 rok w treści określonej w załączniku stanowiącym integralną część uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kołobrzeg.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

mgr Julian Nowicki

Załącznik do Uchwały Rady Gminy w
Kołobrzegu Nr XXII/184/2017
z dnia 10 lutego 2017 roku

Gminny Program

Profilaktyki i Rozwiązywania

Problemów Alkoholowych

w Gminie Kołobrzeg

na 2017 rok.

Opracowała: Małgorzata Mazur

Inspektor ds. społecznych w

Urzędzie

Gminy

Kołobrzeg

I. WPROWADZENIE

Zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016r., poz.487 ze zm.) do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych poprzez realizację określonych w nim celów wychodzi naprzeciw najbardziej istotnym problemom społeczności gminy w obszarze profilaktyki uzależnień oraz dysfunkcji związanych z nadużywaniem alkoholu. Program jest dokumentem stanowiącym podstawę podejmowanych działań w sferze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie Gminy Kołobrzeg i stanowi katalog przedsięwzięć będących zadaniami własnymi gminy, w obszarze zagadnień społecznych, które będą realizowane w roku 2017. Przy opracowaniu Programu uwzględnione zostały wskazówki wynikające z Rekomendacji do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017r., wyniki diagnozy problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych opracowanej dla Gminy Kołobrzeg w 2015r. oraz ogólnopolskie wyniki badań naukowych. Program będzie uwzględniał również cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych określone w Narodowym Programie Zdrowia. (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020).

II. CEL PROGRAMU

1. Cele główne realizacji programu:

- Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych
- Zmniejszenie rozmiarów problemów, które aktualnie występują
- Zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami
- Zwiększenie efektów rehabilitacji osób uzależnionych i współuzależnionych
- Zwiększenie świadomości społecznej w obszarze problemów alkoholowych i przemocy domowej

III. SZKODY ZDROWOTNE ZWIĄZANE Z PICIEM

ALKOHOLU, METODY LECZENIA (źródło informacji PARPA)

Alkohol wpływa na osłabienie systemu odpornościowego organizmu. Skutkiem tego jest m.in. zwiększone ryzyko występowania pewnych odmian raka, zwłaszcza przełyku, wątroby, części nosowej gardła, krtani i tchawicy oraz raka sutka u kobiet.

Alkohol wywołuje też niedobory witamin i innych pierwiastków niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania organizmu. Następstwem owych niedoborów są zaburzenia widzenia, zmiany skórne, zapalenie wielonerwowe, zmiany w błonach śluzowych i szpiku kostnym, zaburzenia procesów rozrodczych, szkorbut i inne. Alkohol wywołuje znaczące zaburzenia w funkcjonowaniu psychicznym człowieka: bezsenność, depresję, niepokój, próby samobójcze, zmiany osobowości, amnezję, delirium tremens, psychozę alkoholową, halucynozę alkoholową, otępienie (zespół Korsakowa).

Zasadniczą metodą leczenia uzależnienia w zakładach lecznictwa odwykowego jest psychoterapia uzależnienia, natomiast postępowanie medyczne ma wymiar wspomagający psychoterapię uzależnienia i jest nakierowane głównie na leczenie alkoholowych zespołów abstynencyjnych oraz farmakologiczne wsparcie psychoterapii.

Zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 464) jedynymi podmiotami mogącymi w sposób legalny prowadzić leczenie odwykowe osób uzależnionych od alkoholu są podmioty lecznicze. Zgodnie z art. 103 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej warunkiem prowadzenia działalności leczniczej jako podmiot leczniczy jest uzyskanie prowadzonego przez wojewodę wpisu do rejestru podmiotów prowadzących działalność leczniczą. Jedynie podjęcie leczenia odwykowego w podmiocie leczniczym wpisanym do rejestru gwarantuje, że świadczenia będą wykonywane profesjonalnie w placówce podlegającej wymogom ustawowym oraz kontroli sprawowanej przez podmioty odpowiedzialne za prowadzenie rejestru.

Czas niezbędny do przeprowadzenia skutecznej terapii to 18-24 miesiące. Pierwszy, podstawowy etap psychoterapii uzależnienia od alkoholu w zakładach stacjonarnych i oddziałach dziennych trwa od sześciu do ośmiu tygodni, natomiast w placówkach ambulatoryjnych od czterech do sześciu miesięcy. Cały cykl psychoterapii uzależnienia trwa do dwóch lat i obejmuje do 240 godzin terapii grupowej i do 50 godzin terapii indywidualnej w ciągu roku. Po zakończonej terapii stacjonarnej osoby uzależnione, w celu kontynuowania leczenia, kierowane są do dalszej psychoterapii w zakładach ambulatoryjnych oraz do grup samopomocowych Anonimowych Alkoholików i klubów abstynenta. Czas leczenia w Oddziałach Leczenia Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych nie przekracza 10 dni.

1. Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych (dane szacunkowe – źródło informacji - PARPA)

		W Polsce 38,6 mln	W mieście 100 tys. mieszk.	W mieście 25 tys. mieszk.	W gminie 10 tys. mieszk.
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2% populacji	ok. 800 tys.	ok. 2.000 osób	ok. 500 osób	ok. 200 osób
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
Osoby pijące szkodliwie	5-7% populacji	2-2,5 mln	5.000-7.000 osób	1.250-1.750 osób	ok. 500-700 osób
Ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 osób dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin	Razem ok 2 mln osób: dorosłych i dzieci	ok. 5.300 osób: dorosłych i dzieci	Okolo 1.330 osób: dorosłych i dzieci	Okolo 530 osób: dorosłych i dzieci

IV. DIAGNOZA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH w GMINIE KOŁOBRZEG

W 2015 r. na terenie gminy Kołobrzeg przeprowadzono diagnozę problemów społecznych. W badaniu ankietowym, które objęło trzy wybrane grupy mieszkańców Gminy, wzięło udział 350 respondentów.

I.	II.	III.
DZIECI I MŁODZIEŻ SZKOLNA	DOROŚLI MIESZKAŃCY GMINY	SPRZEDAWCY ALKOHOLU
100 uczniów szkół podstawowych oraz 101 uczniów szkół gimnazjalnych 201 osób	100 osób	49 osób

--	--	--

Celem przeprowadzonych badań była analiza wybranych problemów społecznych, występujących na terenie Gminy Kołobrzeg. Badany obszar dotyczył kwestii takich jak:

1. Problem alkoholowy – spożywanie, uzależnienie oraz dostępność napojów alkoholowych dla dzieci i młodzieży szkolnej na terenie gminy, skala problemu wśród dorosłych mieszkańców gminy;

2. Problem nikotynowy – spożywanie, uzależnienie oraz dostępność dla dzieci i młodzieży szkolnej na terenie gminy, skala problemu wśród dorosłych mieszkańców gminy;

3. Problem narkotykowy – rozpowszechnienie i dostępność narkotyków oraz dopalaczy, skala problemu wśród dorosłych mieszkańców, dzieci i młodzieży szkolnej na terenie gminy;

4. Zjawisko przemocy na terenie szkoły oraz domu – skala problemu;

5. Korzystanie z komputera – z uwzględnieniem narażenia na zjawisko przemocy w Internecie;

Dane zostały pozyskane w sierpniu 2015 r. od mieszkańców i sprzedawców oraz w październiku wśród uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych. Zrealizowano łącznie 350 ankiet.

1. Dane demograficzne

1.1 Najważniejsze dane demograficzne liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt stały w gminie Kołobrzeg: (dane uzyskane z ewidencji ludności UG Kołobrzeg stan na 16.12.2016r.)

Wiek	Mężczyźni	Kobiety
0-18	1110	1084

pow.19	3945	4259
Ogółem	5055	5343

2. Bezrobocie w gminie

Dorośli mieszkańcy gminy poproszeni zostali o ocenę istotności wybranych problemów społecznych na terenie gminy. Wszystkie wymienione w badaniu problemy społeczne postrzegane są z perspektywy ankietowanych, jako ważne. Jednak największy procent 51%-55% występuje przy przemoc domowej i bezrobociu.

2.1. Struktura bezrobocia w gminie Kołobrzeg (dane uzyskane z Powiatowego Urzędu Pracy w Kołobrzegu).

Gmina Kołobrzeg	Bezrobotni zarejestrowani		Bezrobotni, którzy podjęli pracę		Bezrobotni zarejestrowani				
	Ogółem		Z prawem do zasiłku		Ogółem		Z prawem do zasiłku		% prawem do zasiłku
W miesiącu sprawozdawczym (listopad)					Na koniec miesiąca sprawozdawczego (listopad)				
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem
2014r.	76	47	18	13	438	231	93	52	21
2015r.	84	32	27	13	356	198	80	45	22
2016r	85	40	27	16	284	156	63	35	22

3. Problem przemocy w rodzinie

Znowelizowana ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zobowiązała do realizacji procedury „Niebieskie Karty” pięć służb. Zgodnie z art. 9d ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie: „procedura "Niebieskie Karty" obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie”. Wszczęcie procedury "Niebieskie Karty" następuje przez wypełnienie formularza "Niebieska Karta" w przypadku powzięcia, w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku

zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub przez osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie. Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę "Niebieskie Karty" i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie. Przedstawiciele podmiotów, o których mowa w ust. 2, realizują procedurę "Niebieskie Karty" w oparciu o zasadę współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego.

W gminie Kołobrzeg realizacja zadań służących ochronie rodzin przed przemocą przebiega w oparciu o dwa niezależnie programy: gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy. Głównym celem w/w programach jest niewątpliwie zapewnienie członkom rodzin, w których występuje problem alkoholowy i przemoc, dostępu do stałej, kompleksowej i profesjonalnej pomocy. W gminie od 2011r. działa Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Zadaniem Zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań przedstawicieli różnych podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Praca w Zespołach Interdyscyplinarnych/grupach roboczych wiąże się z realizacją zadań wynikających z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „ Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „ Niebieska Karta”(Dz.U.,Nr 209, poz. 1245).

3.1. Realizacja Procedury Niebieska Karta w Gminie Kołobrzeg

Lp.	Liczba prowadzonych postępowań w ramach	w tym zgłoszonych przez:

		Policję	Pomoc społeczną	GKRPA	Oświatę	Ochronę zdrowia
1	2	3	4	5	6	7
2012	9	2	1	4	2	0
2013	12	6	1 1PCPR	4	0	0
2014	18	11	4	0	3	0
2015	10	3	4	2	1	0
2016	18	10	6	1	1	0

W 2016r. w ramach procedury Niebieskie Karty psycholog dziecięcy prowadzący mobilny punkt konsultacyjny udzielił ok. 118 porad w rodzinach, w których występuje przemoc. Członek GKRPA oddelegowany do pracy z Zespołem Interdyscyplinarnym podjął 12 razy działania dotyczące postępowania o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego.

4. Rynek napojów alkoholowych i dostępność napojów alkoholowych – gmina Kołobrzeg

Czynnikami, które sprzyjają wzrostowi spożycia alkoholu oraz intensyfikacji problemów alkoholowych są m.in.: zagęszczenie punktów sprzedaży napojów alkoholowych, nieprzestrzeganie przepisów przez osoby sprzedające napoje alkoholowe, w szczególności sprzedaż alkoholu osobom niepełnoletnim.

Istnieją dowody na to, że gęstość punktów sprzedaży alkoholu jest powiązana z poziomem konsumpcji i szkodami zdrowotnymi i społecznymi. Wzrost liczby punktów sprzedaży, przedłużenie godzin ich otwarcia, samoobsługa prowadzi do wzrostu konsumpcji, natomiast ograniczenie dostępności – do jej spadku.

4.1 Łączny limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych (stan na dzień 30.11.2016r.)

Gmina	Łączny limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych uchwalony przez Radę Gminy	Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży	Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży
Kołobrzeg	117	57	60

W 2016r. roku Gmina Kołobrzeg zleciła przeprowadzenie **badania dostępności sprzedaży alkoholu nieletnim wraz kampanią informacyjną pn., „Młodzi bez alkoholu”**, z udziałem tzw., „tajemniczego klienta”. Szkolenie zaplanowano i zrealizowano w 36 miejscach, zgodnie z wykazem przedsiębiorców korzystających z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych prowadzących swoją działalność na terenie gminy Kołobrzeg.

Badanie tajemniczy klient jest techniką obserwacji niejawnej, w trakcie której wykonawca wcieli się w rolę potencjalnego klienta. Sposób ten pozwala na ocenę punktów sprzedażowych pod kątem dostępności sprzedaży alkoholu nieletnim. Punktem wyjścia do wdrożenia działań były badania przeprowadzone w 2003 r. w wyniku których okazało się, że napoje alkoholowe są jedną z najbardziej powszechnych substancji psychoaktywnych wśród młodzieży w Polsce. Próby picia alkoholu ma za sobą ponad 90% gimnazjalistów. Większość nastolatków ocenia dostępność alkoholu jako łatwą i przyznaje się do próby zakupu alkoholu. Odmową sprzedaży napojów alkoholowych ze względu na młody wiek kończy się zaledwie 10% zakupów.

Na terenie Gminy Kołobrzeg przeprowadzono program interwencyjno- kontrolny pt., „Badanie Dostępności Sprzedaży Alkoholu Nieletnim” wraz ze szkoleniem terenowym sprzedawców napojów alkoholowych. Badania przeprowadzono w 36 punktach sprzedaży napojów alkoholowych. W 16 punktach sprzedano alkohol tajemniczemu klientowi, nie spytano o wiek kupującego, nie poproszono o okazanie dowodu tożsamości.

Kolejnym etapem badania dostępności sprzedaży alkoholu nieletnim, było przeprowadzenie kampanii informacyjnej dla sprzedawców napojów alkoholowych, czyli szkolenia pt., „Praktyczne porady dla osób handlującymi napojami alkoholowymi. Spotkania odbyły się w 36 punktach sprzedaży alkoholu. W ramach spotkania udzielono informacji dotyczących kar wynikających z obowiązujących przepisów oraz udzielono porad dotyczących asertywnej sprzedaży. Dodatkowo sprzedawcy otrzymali ulotki informacyjne z dostępem do platformy internetowej, na której umieszczone są informacje dotyczące obowiązujących przepisów w/w zakresie.

W 2016r. Członkowie GKRPA przeprowadzili 10 kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

Kontrola dotyczyła :

1. Przestrzegania warunków prowadzenia sprzedaży napojów alkoholowych
2. Przestrzegania określonych zasad sprzedaży napojów alkoholowych
3. Przestrzegania porządku publicznego w miejscu sprzedaży napojów alkoholowych i w najbliższej okolicy.

5. Problem nietrzeźwości wśród kierowców oraz w miejscach publicznych

Alkohol jest substancją psychoaktywną bardzo silnie oddziaływującą na organizm ludzki, przede wszystkim spowalnia działanie układu nerwowego w wyniku czego osoba będąca pod wpływem alkoholu traci zdolność prawidłowej percepcji bodźców wysyłanych zarówno przez sam organizm jak i tych, które docierają z zewnątrz. Jazda pod wpływem alkoholu lub podobnie działającego środka, uniemożliwia bezpieczne uczestnictwo w ruchu drogowym i jest prawnie zabroniona. Już dawka mająca 0,1 promila wywołuje u kierowcy problemy z koncentracją.

Gmina Kołobrzeg współpracuje z Komendą Powiatową Policji w zakresie działań profilaktycznych wśród kierowców. W 2017r. planuje się zakup urządzenia AlcoBlow w celu realizacji kampanii „STOP pijanym na drodze”. W 2017r. planuje się także udział gminy w kampanii „Powstrzymaj pijanego kierowcę”, której celem jest podniesienie poziomu świadomości polskiego społeczeństwa na temat wpływu alkoholu na organizm kierowcy oraz możliwych skutków jazdy po pijanemu. Zadaniem kampanii jest zmiana niekorzystnych postaw wobec problemu nietrzeźwości na drogach.

5.1. Postępowania karne powadzone przez w Komendę Powiatową Policji w Kołobrzegu (dane dotyczą osób zam. teren gminy Kołobrzeg)

L. p.	Rodzaj przestępstwa	2013	2014	2015	2016
1	Kierowanie pojazdami w stanie nietrzeźwości art. 178a § 1 i inne kk	45	16	22	21

	Kierowanie po użyciu alkoholu 87 § 1 kw	4	14	12	4
2	Zakłócanie ładu i porządku prawnego	255	55	22	48
3	Spożywanie alkoholu w miejscach publicznych	183	79	45	44
4	Zatrzymanych do wytrzeźwienia	2	2	14	23
5	Postępowania przygotowawcze z art. 207 kk w sprawach o znęcanie	13	15	2	2
6	Interwencje domowe	153	176	143	148
7.	Nielegalny handel alkoholem	0	0	1	1

6. Działalność profilaktyczna i problem alkoholowy z perspektywy dzieci i młodzieży szkolnej w gminie Kołobrzeg

Do zadań samorządu lokalnego należy wspieranie placówek oświatowych np. poprzez podnoszenie kompetencji nauczycieli czy realizatorów programów profilaktycznych, a przede wszystkim wdrażanie programów o potwierdzonej skuteczności. Szkoły i placówki opiekuńczo-wychowawcze wydają się naturalnym miejscem do realizacji działań profilaktycznych z dziećmi i młodzieżą. Wiele zagadnień z tego obszaru jest podejmowanych w ramach pracy wychowawczej czy edukacyjnej (np. w ramach realizacji edukacji zdrowotnej).

W 2016r. na terenie gminnych szkół przeprowadzono programy profilaktyczne. Większość z nich prowadzona była w formie warsztatowej. W Szkole Podstawowej w Dźwirzynie i w Zespole Szkół w Drzonowie w ramach GPPiRPA sfinansowano program pt. „Kajtek szuka przyjaciela”, w którym szczególny nacisk położony był na promocję czynników chroniących i kształtujących postawę dystansu wobec zachowań ryzykownych. Adresatami programu byli uczniowie klas O-III. Dla dzieci z klas IV-VI Szkoły Podstawowej w Dźwirzynie zorganizowano warsztaty profilaktyczne przeciwko uzależnieniom, przemocy, cyber przemocy oraz nasilającej się agresji wśród uczniów. W programie uczestniczyło łącznie 391 uczniów. W gminnych gimnazjach w 2016r. zrealizowano warsztaty profilaktyczne o tematyce uzależnień. W programie wzięło udział 60 uczniów. W Zespole Szkół w Drzonowie i w Gimnazjum w Dźwirzynie przeprowadzono szkolenie dla rodziców i nauczycieli pt. „Nowe sposoby odurzania się dzieci i młodzieży”. W programie wzięło udział ok. 179 osób.

Ze środków GPPiRPA sfinansowano również warsztaty dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych pt. „Wulgaryzmy-nie tylko pięścią stosujesz przemoc”, wywiadówkę profilaktyczną dla rodziców pt. „Cyber rzemoc i uzależnienia od mediów. „Jak ustrzec swoje dziecko przed zagrożeniem związanym z Internetem i używaniem telefonu komórkowego” oraz radę szkoleniową dla nauczycieli pt. „Jak radzić sobie w trudnym kontakcie z rodzicami” –trening asertywności. W programie wzięło udział 128 uczniów, ok. 150 rodziców i 29 nauczycieli.

W 2016r. na terenie wszystkich szkół gminnych przeprowadzono akcję profilaktyczną pt. „Zachowaj Trzeźwy Umysł”. Uczestnicy kampanii otrzymali materiały profilaktyczne bazujące na najnowszych trendach edukacyjnych.

W okresie letnim przeprowadzono również kampanię pn. „Bezpieczne wakacje” podczas, której zorganizowano piknik edukacyjny. Do akcji włączyli się: wychowawcy świetlic profilaktycznych, Komenda Powiatowa Policji w Kołobrzegu, Ratownicy WOPR z Kołobrzegu, Ochotnicza Straż Pożarna z Korzystna oraz Straż Graniczna z Kołobrzegu.

Podczas imprezy młodzi ludzie zdobyli wiedzę o pierwszych czynnościach ratujących życie w różnych sytuacjach zagrożenia.

Działalność profilaktyczną i zajęcia socjoterapeutyczne prowadziły również placówki wsparcia dziennego prowadzone przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w miejscowościach: Drzonowo, Korzystno, Budzistowo. Dużą rolę w działalności profilaktycznej spełniają wychowawcy i animatorzy podwórkowi prowadzący zajęcia w 5 miejscowościach Bogusławcu, Grzybowie, Przećminie, Błotnicy i Zieleniewie.

W 2016r. Fundacja „Na przekór przeciwnościom” zrealizowała program pn. „Nie jesteś sam, jesteśmy razem”. Celem programu było podjęcie działań mających na celu poprawę sytuacji rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy oraz rodziców i wychowawców mających problemy wychowawcze z dziećmi. Podczas programu świadczona była pomoc doradcza przez certyfikowanych specjalistów skierowana do: ofiar przemocy w rodzinie, wychowawców świetlic i wszystkich chętnych, dorosłych mieszkańców gminy. Pomoc dotyczyła :

- diagnozowania przemocy
- form pomocy dostępnej dla osób potrzebujących
- wsparcia psychologicznego dla ofiar i świadków przemocy
- realizacji procedury „Niebieskiej karty”

7. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób z problemem alkoholowym ofiar i sprawców przemocy.

Podstawową metodą leczenia osoby uzależnionej od alkoholu jest psychoterapia indywidualna i grupowa. W procesie diagnozowania choroby uczestniczą lekarze psychiatry, specjaliści psychoterapii uzależnień i psychologowie z doświadczeniem klinicznym. Do ostatecznego postawienia diagnozy dotyczącej rozpoznania uzależnienia od alkoholu uprawniony jest lekarz.

Na mocy art.21 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi bezpłatne leczenie osób uzależnionych od alkoholu odbywa się w podmiotach leczniczych wykonujących działalność leczniczą rodzaju świadczenia stacjonarne całodobowe oraz ambulatoryjne w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 kwietnia 2011r, o działalności leczniczej. Realizując powyższe zadania Gmina Kołobrzeg co roku wspiera placówki leczenia uzależnień, a także prowadzi Punkt konsultacyjny .

7.1 Działalność Punktu Konsultacyjnego

	Liczba porad udzielonych przez terapeutę uzależnień w Punkcie Konsultacyjnym	Liczba osób , korzystających z porad Punktu Konsultacyjnego, które podjęły leczenie odwykowe	Liczba rozmów wspierająco – motywujących, przeprowadzonych przez GKRPA	Liczba skierowanych do Sądu Rejonowego w Kołobrzegu wniosków o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego

2014	91	13	7	7
2015	74	4	9	15
2016	61	7	6	20

W 2016r. Gmina Kołobrzeg udzieliła wsparcia finansowego Przychodni Leczenia Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Kołobrzegu i Oddziałowi Terapii Uzależnienia od Alkoholu w Gryficach w celu realizacji zadania w zakresie zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób z terenu Gminy Kołobrzeg uzależnionych od alkoholu i narkotyków, zagrożonych uzależnieniem oraz ich rodzin. Głównym celem tego zadania było:

1. Poszerzenie oferty terapeutycznej o tematyczne warsztaty i treningi z zakresu rozwijania konstruktywnych zachowań abstyntenckich.
2. Zmniejszenie kolejek osób oczekujących na pomoc psychologiczną i leczenie dla osób uzależnionych od alkoholu, uzależnionych od narkotyków, hazardu, zagrożonych uzależnieniem oraz ich rodzin z terenu Gminy Kołobrzeg.
3. Polepszenie jakości usług zdrowotnych poprzez doskonalenie się kadry medycznej Poradni.

Dofinansowanie udzielone na realizację zadań w Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia wpłynęło na ilość oraz jakość świadczonych usług terapeutycznych. Przede wszystkim skrócony był czas oczekiwania pacjentów na przyjęcie. Niezależnie od czasowych standardów określonych przez NFZ, możliwe było przyjmowanie zgłaszających się pacjentów i udzielanie im elementarnej pomocy psychologicznej oraz stosownych porad.

7.2 Liczba osób korzystających z pomocy terapeutycznej i psychologicznej w Przychodni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Kołobrzegu prowadzonej przez Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Stanominie (dane na dzień 31.12.2016r.)

Rok	Uzależnieni od alkoholu	Członkowie rodzin
2014	32	11
2015	28	16
2016	28	14

7.3 Liczba osób skierowanych na leczenie odwykowe – Samodzielny Publiczny Zespól

**Zakładów Opieki Zdrowotnej - Oddział Terapii Uzależnienia od alkoholu w Gryficach
(dane na dzień 31.12.2016r.)**

Rok	Liczba osób skierowanych na leczenie odwykowe
2014	9
2015	8
2016	8

7.4. W 2016r. w ramach programu sfinansowano koszty uczestnictwa w badaniach okresowych i terapii podtrzymującej abstynencję w dalszym etapie zdrowienia. W tym zakresie Gmina współpracowała z Ośrodkiem Terapii Uzależnienia od Alkoholu w Szczecinku , sfinansowano dwa badania okresowe.

8.Współpraca Gminy Kołobrzeg z organizacjami pozarządowymi w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym oraz ochrony promocji zdrowia.

Przy realizacji zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych ważnym partnerem dla gmin stały się organizacje pozarządowe. To one niejednokrotnie stanowią ważne miejsce promowania zdrowego i trzeźwego stylu życia dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz podejmują działania na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych na poziomie lokalnym.

8.1 Rodzaj zadań i liczba umów na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym oraz ochrony promocji zdrowia.

Nazwa Organizacji realizująca zadanie	Nazwa zadania	Liczba umów
Towarzystwo Przyjaciół Dzieci o/Koszalin	„Prowadzenie zajęć opiekuńczo - wychowawczych w ramach profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży w miejscowościach : Korzystno, Budzistowo, Drzonowo”	1
Stowarzyszenie Użytkowników Psychiatrycznej Opieki Zdrowotnej oraz Ich Rodzin i przyjaciół „Feniks” w Kołobrzegu	„Pomoc specjalistyczna dla osób uzależnionych od alkoholu lub substancji psychoaktywnych”	1
Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Oświatowo-Wychowawczych im.Teresy Kras	„Organizacja wypoczynku letniego w okresie wakacji dla dzieci biorących udział w roku szkolnym w zajęciach profilaktycznych w świetlicach wiejskich”	1
Fundacja „ Na przekór przeciwnościom”	Prowadzenie oddziaływań korekcyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie oraz grup wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie	1
Stowarzyszenie Trzeźwości Klub Abstynenta,, Neptun”	Udzielanie wsparcia środowiskom abstynenckim poprzez propagowanie i realizację idei trzeźwego życia, integrację oraz organizowanie oparcia i ochrony dla członków rodzin dotkniętych uzależnieniami	1

V.ZADANIA PROGRAMU PROFILAKTYKI

I

ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób z problemem alkoholowym

Zadania:

1.1 Kontynuacja działalności punktu konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym, ich rodzin a także prowadzenie konsultacji psychologicznych lub terapeutycznych. Punkt

znajduje się w siedzibie Urzędu Gminy w Kołobrzegu ul.Trzebiatowska 48a.

1.2.Wspieranie grup samopomocowych już istniejących i nowopowstałych.

1.3. Współpraca z ośrodkami leczenia uzależnień między innymi przez wsparcie finansowe tzn. udzielania dotacji celowych, zakup niezbędnych materiałów i inne w zależności od potrzeb.

1.4 Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie przeprowadzania rozmów motywująco -wspierających w celu podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego i kierowania wniosków do Sądu Rejonowego w Kołobrzegu w celu zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego, oraz współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w ramach procedury Niebieska Karta.

1.5 Dofinansowanie programów terapii dla osób, które ukończyły leczenie w zakładach lecznictwa odwykowego .

Wskaźniki

- liczba porad udzielonych w punkcie konsultacyjnym
- liczba osób, które podjęły leczenie odwykowe
- liczba rozmów wspierająco-motywujących przeprowadzonych przez GKRPA
- liczba skierowanych do Sądu wniosków o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego
- liczba złożonych do GKRPA wniosków o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychologicznej, prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Zadania:

2.1 Działalność punktu konsultacyjnego dla dzieci i młodzieży pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym i przemocy .

2.2.

Współpraca interdyscyplinarna w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy z Policją, GOPS w Kołobrzegu, PCPR, szkołami, Sądem Rejonowym w Kołobrzegu , Prokuraturą Rejonową w Kołobrzegu, organizacjami pozarządowymi, itp.

2.3 Uczestnictwo przedstawiciela GKRPA w powołanym Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Kołobrzeg .

2.4. Objęcie pomocą dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, uczęszczających na zajęcia w świetlicach

Wskaźniki :

- liczba konsultacji udzielonych przez terapeutę uzależnień
- liczba porad udzielonych przez psychologa
- liczba działań podjętych przez członka Zespołu Interdyscyplinarny, oddelegowanego z GKRPA (liczba prowadzonych Procedur Niebieskie Karty)
- liczba świetlic wsparcia dziennego i liczba dzieci uczestniczących w zajęciach.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych , a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych.

Zadania:

3.1. Tworzenie i finansowanie bieżącej działalności świetlic, w których odbywają się, zajęcia profilaktyczne i socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży, doposażenie świetlic wiejskich w materiały niezbędne do prowadzenia zajęć.

3.2 Kontynuacja programu animatorów podwórkowych w ramach projektu pt., „Moja rodzina moje podwórko moja przyszłość”. Zadanie będzie realizowane przez finansowanie zatrudnienia pracowników merytorycznych w świetlicach, w których odbywają się zajęcia profilaktyczne i socjoterapeutyczne. Zajęcia i programy muszą też spełniać standardy zadań i celów przy prowadzeniu tego typu zajęć. W ramach zajęć możliwe będzie prowadzenie różnorodnych programów rozwojowych dla dzieci (np. teatralnych, kulinarnych, tanecznych, sportowych itp.).

3.3 Finansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym oraz w zakresie prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych. 3.4

Organizowanie lub finansowanie warsztatów rodziców i nauczycieli , mających na celu podniesienie kompetencji wychowawczych. Edukacja w/w zakresach prowadzona będzie również w przedszkolach i ogniskach przedszkolnych

3.5 Finansowanie warsztatów i programów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy . Warsztaty będą organizowane we

wszystkich szkołach na terenie Gminy Kołobrzeg.

3.6 Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (finansowanie szkoleń, konferencji, zakup ulotek broszur, informatorów). Prowadzenie działań w obszarze procedury Niebieskie Karty oraz koordynacja lokalnych instytucji w tym zakresie.

3.7 Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczanie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia. 3.8

Wspieranie materiałami z dziedziny profilaktyki uzależnień pedagogów szkolnych, nauczycieli, wychowawców zatrudnionych w świetlicach środowiskowych, a także terapeutów współpracujących z gminą

3.9 Edukacja publiczna w zakresie problematyki alkoholowej, rozpowszechnianie informacji o miejscach pomocy dla rodzin z problemami uzależnień i przemocy w formie ulotek, plakatów przy współpracy z Radą Gminy Kołobrzeg i sołtysami. Organizowanie lokalnych kampanii rekomendowanych przez PARPA takich jak np. kampania pn „Przeciw Pijanym Kierowcom” i innych działań edukacyjnych związanych z przeciwdziałaniem nietrzeźwości kierowców, a także na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości w miejscach publicznych

3.10 Prowadzenie zajęć opiekuńczo- wychowawczych w ramach profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży

Wskaźniki

- liczba przeprowadzonych szkoleń i warsztatów
- liczba osób uczestniczących w szkoleniach i warsztatach
- liczba przeprowadzonych akcji edukacyjnych
- liczba i rodzaj zakupionych materiałów edukacyjnych
- liczba świetlic z programem profilaktycznym i socjoterapeutycznym
- liczba dzieci uczestniczących w zajęciach
- liczba podjętych działań edukacyjnych w punktach sprzedaży napojów alkoholowych

4. Wspieranie organizacji pozarządowych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych

Samorząd, realizując poszczególne zadania określone w programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, może powierzyć je organizacji pozarządowej lub wesprzeć organizację w ich realizacji.

Zadania do realizacji w 2017r.

1. Organizacja wypoczynku letniego w okresie wakacji dla dzieci i młodzieży biorących udział w roku szkolnym w zajęciach profilaktycznych
2. Edukacja, poradnictwo i inne formy pomocy dotyczące problemów społecznych, w tym wynikających ze szkodliwego picia alkoholu, uzależnienia od alkoholu oraz środków psychoaktywnych. Konsultacje indywidualne dla dorosłych
3. Udzielanie wsparcia środowiskom abstynenckim poprzez propagowanie i realizację idei trzeźwego życia, integrację oraz organizowanie oparcia i ochrony dla członków rodzin dotkniętych uzależnieniami
4. Organizacja grup wsparcia, pomocy oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa psychiatryczno-psychologicznego rodzinie w trudnej sytuacji życiowej, w tym przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych
5. Pogłębianie wiedzy i umiejętności wychowawczych rodziców, przeciwdziałanie sytuacjom sprzyjającym powstawaniu dysfunkcji i patologii w rodzinie poprzez zmianę nawyków wychowawczych, wspieranie rodziców w przewycięzaniu trudnych sytuacji życiowych wpływających na realizację funkcji wychowawczej.
6. Podjęcie działań edukacyjnych dostarczających wiedzy o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z problemem. Zapewnienie profesjonalnej pomocy interwencyjnej i terapeutycznej osobom doznającym przemocy lub stosującym przemoc w rodzinie.

Wskaźniki :

- liczba organizacji pozarządowych i innych podmiotów biorących udział w realizacji programu,
- liczba osób, które były adresatami działań publicznych ujętych w programie,
- liczba zawartych umów

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów o sprzedaży napojów alkoholowych oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

W przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu niepełnoletnim lub nietrzeźwym, sprzedaży pod zastaw i na kredyt oraz złamania zakazów promocji i reklamy napojów

alkoholowych Gmina może podejmować interwencje oraz występować przed sądem jako oskarżyciel publiczny, czyli występować z aktem oskarżenia bezpośrednio do sądu z pominięciem prokuratora.

Członkowie GKRPA mogą dokonywać okresowej kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych pod kątem przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi ze szczególnym uwzględnieniem okresu letniego.

Wskaźniki :

- liczba podjętych interwencji
- liczba popełnionych przestępstw w związku ze sprzedażą alkoholu
- liczba udzielonych pouczeń

6. Zobowiązanie do poddania się leczeniu odwykowemu i działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Podstawę prawną zobowiązania do leczenia stanowią artykuły od 24 do 36 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Powyższą procedurę wdraża się wobec osób uzależnionych od alkoholu, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich (...), systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny.

Zobowiązanie nie ma charakteru przymusu prawnego. Przymus stosowany jest na etapie doprowadzania osoby uzależnionej od alkoholu na badanie przez biegłego, na rozprawę w sądzie i do zakładu leczniczego na podjęcie kuracji, jeśli odmawia ona współpracy. Nie ma jednak możliwości prawnych ani organizacyjnych zatrzymania pacjenta w zakładzie leczenia odwykowej wbrew jego woli.

Do przyjęcia zgłoszenia i wszczęcia postępowania zobowiązana jest gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych właściwa dla miejsca zamieszkania lub pobytu osoby, której dotyczy postępowanie. Członkowie GKRPA posiadają odpowiednie przeszkolenie w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, oraz dodatkowe szkolenia podnoszące kwalifikacje do pracy w/w zakresie .

GKRPA w Kołobrzegu inicjuje, koordynuje działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień na terenie gminy w szczególności:

6.1. Przygotowuje i opiniuje przedstawiony Radzie Gminy Kołobrzeg projekt Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

6.2 Opiniuje wydawanie zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży.

6.3 Współpracuje z instytucjami pomocowymi i stowarzyszeniami w rozbudowie lokalnego systemu zwiększania skutecznego powstrzymywania przemocy w rodzinie i pomagania osobom uwikłanym w przemoc.

6.4 Podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego

6.5 Posiada prawo do kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych (na podstawie upoważnienia wystawionego przez Wójta Gminy Kołobrzeg).

6.6 Rozpatruje zasadność wniosków o nałożenie obowiązku leczenia odwykowego na osoby nadużywające alkoholu.

6.7 Motywuje do podjęcia leczenia

6.8 Kieruje do Sądu Rejonowego w Kołobrzegu wnioski o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego.

6.9. Kieruje na badanie biegłych sądowych psychologa i psychiatry w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.

7. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

7.1 Za udział w pracach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w tym za przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży ustala się wynagrodzenie:

- przewodniczącemu komisji 12 % minimalnego wynagrodzenia
- sekretarzowi komisji 11 % minimalnego wynagrodzenia
- członkom komisji 10% minimalnego wynagrodzenia.

Przez minimalne wynagrodzenie rozumie się wynagrodzenie określone w ustawie z 10 października 2002r.o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2015r. poz. 2008).

7.2 Wynagrodzenie za udział w pracach GKRPA wypłaca się na podstawie listy obecności.

8. Zasady finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz sposób realizacji zadań

8.1 Źródłem finansowania działań podejmowanych w związku

realizacją zadań programu na rok 2017 są dochody uzyskane z wpływów z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych. W 2017 roku na zadania wskazane w niniejszym programie planuje się wydatki w kwocie 414 000,00zł

8.2 Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ma charakter ramowy i może ulec zmianom w trakcie jego realizacji.

8.3 Wójt Gminy realizuje Program za pośrednictwem pracownika Urzędu Gminy w Kołobrzegu, który koordynuje jego realizację.